

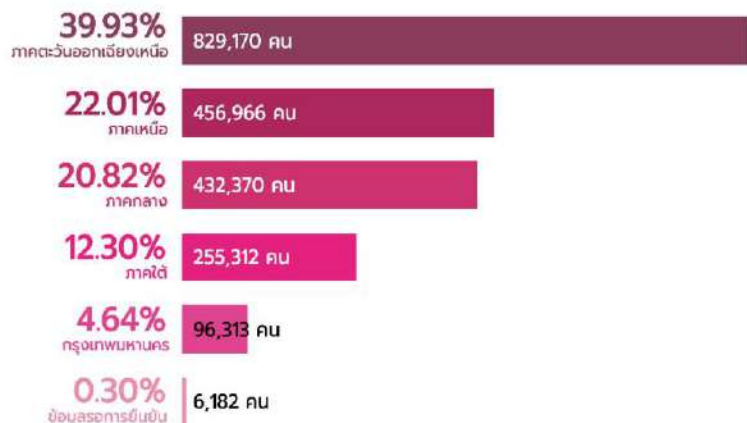
รายงานสถานการณ์และแนวโน้มทางสังคม

“ความมั่นคงในชีวิตของคนพิการ”

ผมได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ด้านคนพิการ

ในประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 ระบุว่าประเทศไทยมีคนพิการจำนวน 2,076,313 คน โดยส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 829,170 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 40 ของคนพิการทั้งหมด รองลงมาได้แก่ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ ตามลำดับ สำหรับในกรุงเทพฯ มีคนพิการจำนวนประมาณ 97,544 คน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.6 โดยคนพิการกว่าครึ่งหนึ่งมีความพิการทางการเคลื่อนไหว

สถานการณ์คนพิการของประเทศไทย

แม้ว่าประเทศไทยจะมีคนพิการเป็นจำนวนสูงถึง 2 ล้านคน แต่มีคนพิการที่มียางเท้าเพียง 2 แสนกว่าคน หรือ คิดเป็นร้อยละ 24.7 ของจำนวนคนพิการในวัยแรงงานทั้งหมด ที่มีจำนวน 857,073 คน โดยอยู่ในภาคเกษตรกรรม มากที่สุด ประมาณ 1 แสนคน เป็นสัดส่วนร้อยละ 49 ของคนพิการที่มียางเท้าทั้งหมด รองลงมาได้แก่ อาชีพรับจ้างในสัดส่วนร้อยละ 23

ความยากลำบากของคนพิการในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด - 19 คนพิการเป็นประชากรกลุ่มเปราะบางที่มีโอกาสติดเชื้อและได้รับผลกระทบจากโรคโควิด - 19 มากกว่าประชากรกลุ่มอื่น จากรายงานขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization : WHO) ระบุว่าคนพิการมีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อโรคโควิด - 19 เนื่องจาก คนพิการมีอุปสรรคในการเข้าถึงสุขอนามัยขั้นพื้นฐาน เช่น คนพิการอาจมีข้อจำกัดทางกายที่ทำให้ไม่สามารถถูมือทั้งสองข้างได้ทั่ว เป็นต้น มีความลำบากในการเว้นระยะห่างทางสังคม จากการที่ต้องได้รับการช่วยเหลือ หรือต้องอยู่ในสถานที่ที่ต้องมีผู้ดูแล และมีอุปสรรคในการเข้าถึงข้อมูลและการดูแลสุขภาพ โดยคนพิการที่มีโรคประจำตัวจะมีอาการรุนแรงหากมีการติดเชื้อ นอกจากนี้โอกาสในการติดเชื้อที่สูงแล้ว สถานการณ์โรคโควิด - 19 จะยิ่งส่งผลกระทบต่อคนพิการในการดำรงชีพ และการทำงาน เป็นผลจากการที่สถานประกอบการหลายแห่งปรับลดจำนวนพนักงาน หรือปิดตัวลง ส่งผลให้อัตราส่วนการจ้างงานคนพิการลดลง และคนพิการมีโอกาสน้อยกว่าคนทั่วไปในการจะได้กลับเข้าสู่การทำงานอีกครั้ง

มาตรการและข้อเสนอแนะ

ช่วงของการแพร่ระบาดของโควิด - 19 เน้นการดูแล ช่วยเหลือ เยียวยา และบรรเทาผลกระทบ โดยปัจจุบันกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร สำนักนายกรัฐมนตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เครือข่ายอาสาสมัครคนพิการ มีมาตรการในการช่วยเหลือที่สำคัญ ได้แก่

- การจัดสถานที่และการบริการรองรับประชากรกลุ่มเปราะบาง รวมถึงคนพิการให้ได้รับบริการและช่วยเหลืออย่างทันท่วงที การเปิดสายด่วน 1300 เพื่อรับบริการแจ้งเหตุ 24 ชั่วโมง ประสาน ส่งต่อให้การช่วยเหลือ รวมถึงติดตามการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง
- การสนับสนุนให้คนพิการเข้าถึงการได้รับวัคซีนโควิด - 19 อย่างครอบคลุมและทั่วถึง
- การสนับสนุนเงินเยียวยาเพื่อบรรเทาผลกระทบจากโควิด - 19 รวมถึงการให้บริการเงินกู้ฉุกเฉิน ดอกเบี้ยต่ำ ผ่อนเวลาชำระหนี้ ผ่านทางกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ช่วงหลังการแพร่ระบาด เน้นการฟื้นฟู ช่วยเหลือ สร้างความมั่นคงในชีวิตให้กับคนพิการ โดย

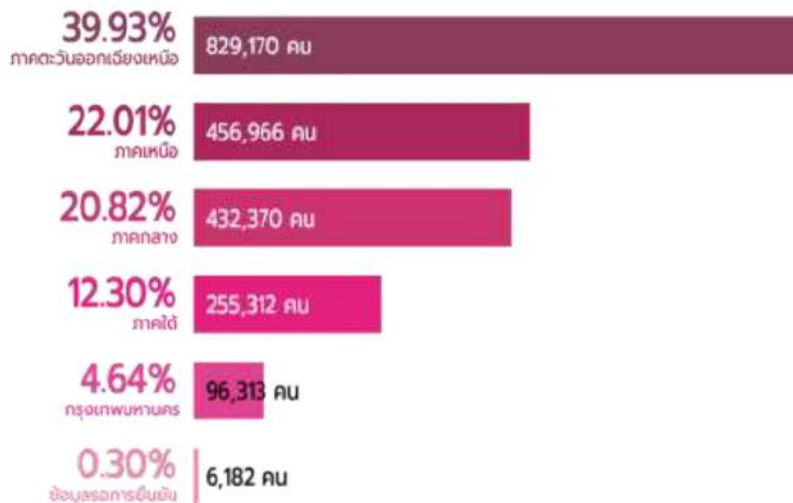
- สนับสนุนให้คนพิการสามารถเข้าถึงข้อมูลและบริการต่าง ๆ ของภาครัฐ อาทิ การแปลงสื่อสารสาธารณะที่คนพิการทางปัญญาสามารถเข้าใจได้ง่าย การใช้เครื่องหมาย สัญลักษณ์ รูปภาพ คำบรรยายในการสื่อสารที่คนพิการเข้าใจ
- คนพิการในวัยทำงาน ที่สามารถทำงานได้ ต้องมีมาตรการในการส่งเสริมการจ้างงานคนพิการให้มากขึ้น สร้างอาชีพ รวมถึงพัฒนาทักษะคนพิการรองรับการทำงาน
- เร่ง พัฒนา ปรับปรุงสภาพแวดล้อมทั้งที่บ้านให้เหมาะสมกับคนพิการแต่ละประเภท โดยรัฐร่วมสนับสนุนค่าใช้จ่าย และปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ขนส่งสาธารณะ อาคารสถานที่สภาพแวดล้อมโดยรวมที่เอื้อให้คนพิการสามารถใช้ชีวิตได้โดยสะดวก
- มีมาตรการช่วยเหลือทางการเงินตามระดับการพิการ และจัดสวัสดิการการดูแลที่เพียงพอ เหมาะสมสำหรับคนพิการ

รายงานสถานการณ์และแนวโน้มทางสังคม “ความมั่นคงในชีวิตของคนพิการ”

พม. ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ด้านคนพิการในประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 ระบุว่า ประเทศไทยมีคนพิการจำนวน 2,076,313 คน โดยส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 829,170 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 40 ของคนพิการทั้งหมด รองลงมาได้แก่ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ ตามลำดับ สำหรับในกรุงเทพฯ มีคนพิการจำนวนประมาณ 97,544 คน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.6 โดยคนพิการกว่าครึ่งหนึ่งมีความพิการทางการเคลื่อนไหว

สถานการณ์คนพิการของประเทศไทย

แม้ว่าประเทศไทยจะมีคนพิการเป็นจำนวนสูงถึง 2 ล้านคน แต่มีคนพิการที่มีงานทำเพียง 2 แสนกว่าคน หรือ คิดเป็นร้อยละ 24.7 ของจำนวนคนพิการในวัยแรงงานทั้งหมด ที่มีจำนวน 857,073 คน โดยอยู่ในภาคเกษตรกรรม มากที่สุด ประมาณ 1 แสนคน เป็นสัดส่วนร้อยละ 49 ของคนพิการที่มีงานทำทั้งหมด รองลงมาได้แก่ อาชีพรับจ้าง ในสัดส่วนร้อยละ 23

ความยากลำบากของคนพิการในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด - 19 คนพิการเป็นประชากรกลุ่มเปราะบางที่มีโอกาสติดเชื้อและได้รับผลกระทบจากโรคโควิด - 19 มากกว่าประชากรกลุ่มอื่น จากรายงานขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization : WHO) ระบุว่า คนพิการมีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อโรคโควิด - 19 เนื่องจาก คนพิการมีอุปสรรคในการเข้าถึงสุขอนามัยขั้นพื้นฐาน เช่น คนพิการอาจมีข้อจำกัดทางกายที่ทำให้ไม่สามารถถูมือทั้งสองข้างได้ทั่ว เป็นต้น มีความลำบากในการเว้นระยะห่างทางสังคมจากการที่ต้องได้รับการช่วยเหลือ หรือต้องอยู่ในสถานที่ที่ต้องมีผู้ดูแล และมีอุปสรรคในการเข้าถึงข้อมูลและการดูแลสุขภาพ โดยคนพิการที่มีโรคประจำตัวจะมีอาการรุนแรงหากมีการติดเชื้อ

นอกจากโอกาสในการติดเชื้อที่สูงแล้ว สถานการณ์โรคโควิด - 19 จะยิ่งส่งผลกระทบต่อคนพิการ ในการดำรงชีพ และการทำงาน เป็นผลจากการที่สถานประกอบการหลายแห่งปรับลดจำนวนพนักงาน หรือปิดตัวลง ส่งผลให้อัตราส่วนการจ้างงานคนพิการลดลง และคนพิการมีโอกาที่ค่อนข้างต่ำกว่าคนทั่วไป ในการจะได้กลับเข้าสู่การทำงานอีกครั้ง

มาตรการและข้อเสนอแนะ

ช่วงของการแพร่ระบาดของโควิด - 19 เน้นการดูแล ช่วยเหลือ เยียวยา และบรรเทาผลกระทบ โดยปัจจุบันกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร สำนักนายกรัฐมนตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เครือข่าย อาสาสมัครคนพิการ มีมาตรการในการช่วยเหลือที่สำคัญ ได้แก่

- การจัดสถานที่และการบริการรองรับประชากรกลุ่มเปราะบาง รวมถึงคนพิการให้ได้รับการดูแล และช่วยเหลืออย่างทั่วถึง การเปิดสายด่วน 1300 เพื่อรับการแจ้งเหตุ 24 ชั่วโมง ประสาน ส่งต่อให้การช่วยเหลือ รวมถึงติดตามการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง

- การสนับสนุนให้คนพิการเข้าถึงการได้รับวัคซีนโควิด - 19 อย่างครอบคลุมและทั่วถึง
- การสนับสนุนเงินเยียวยาเพื่อบรรเทาผลกระทบจากโควิด - 19 รวมถึงการให้บริการเงินกู้ฉุกเฉิน ดอกเบี้ยต่ำ ผ่อนเวลาชำระหนี้ ผ่านทางกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ช่วงหลังการแพร่ระบาด เน้นการฟื้นฟู ช่วยเหลือ สร้างความมั่นคงในชีวิตให้กับคนพิการ โดย

- สนับสนุนให้คนพิการสามารถเข้าถึงข้อมูลและบริการต่าง ๆ ของภาครัฐ อาทิ การแปลงสื่อสารสาธณะ ที่คนพิการทางปัญญาสามารถเข้าใจได้ง่าย การใช้เครื่องหมาย สัญลักษณ์ รูปภาพ คำบรรยายในการสื่อสาร ที่คนพิการเข้าใจ

- คนพิการในวัยทำงาน ที่สามารถทำงานได้ ต้องมีมาตรการในการส่งเสริมการจ้างงานคนพิการให้มากขึ้น สร้างอาชีพ รวมถึงพัฒนาทักษะคนพิการรองรับการทำงาน

- เร่ง พัฒนา ปรับปรุงสภาพแวดล้อมทั้งที่บ้านให้เหมาะสมกับคนพิการแต่ละประเภท โดยรัฐร่วม สนับสนุนค่าใช้จ่าย และปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ขนส่งสาธารณะ อาคารสถานที่สภาพแวดล้อมโดยรวม ที่เอื้อให้คนพิการสามารถใช้ชีวิตได้โดยสะดวก

- มีมาตรการช่วยเหลือทางการเงินตามระดับการพิการ และจัดสวัสดิการการดูแลที่เพียงพอ เหมาะสม สำหรับคนพิการ